

Rensning for mikroforureninger, herunder PFAS, ved centrale renseanlæg samt punktkilder

STF's Netværksdag Mikroforureninger

Ulf Nielsen – uni@ultraqua.com

18. april 2022

**ULTRAQUA
GROUP**

Rensning for mikroforureninger, herunder PFAS, ved centrale renseanlæg samt punktkilder

Oversigt

1. Slagelse Renseanlæg – Fjernelse af mikroforureninger med ozon, aktivt kul og vakuum UV
2. Bromat-dannelse ved ozonering
3. Korsør Brandskole – Permanent anlæg til rensning for PFAS
4. MUDP-forprojektet PFASA. Destruktion/defluorering af PFAS ved VUV-behandling

Slagelse Renseanlæg – Less is More og OxiTreat

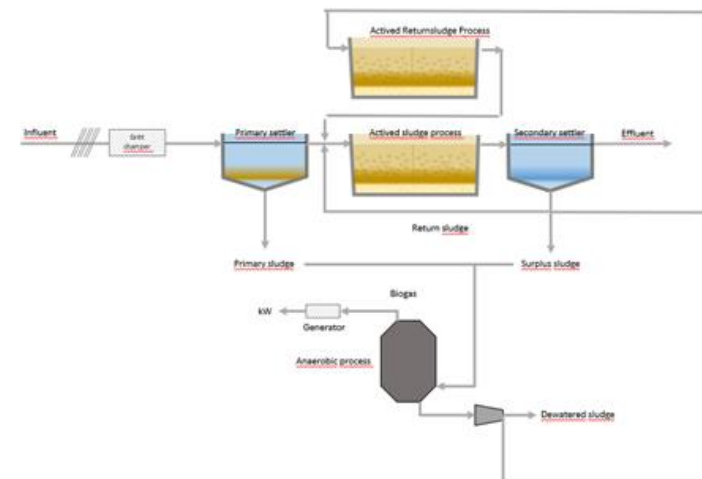
- Pilotanlæg til efterpolering på udløb fra Slagelse Renseanlæg
- Pilotanlæg: 30 m³/t
- Fuldskala er planlagt til 2025

Slagelse Renseanlæg:

- Kapacitet: 125.000 PE
- Fjernelseseffektivitet:

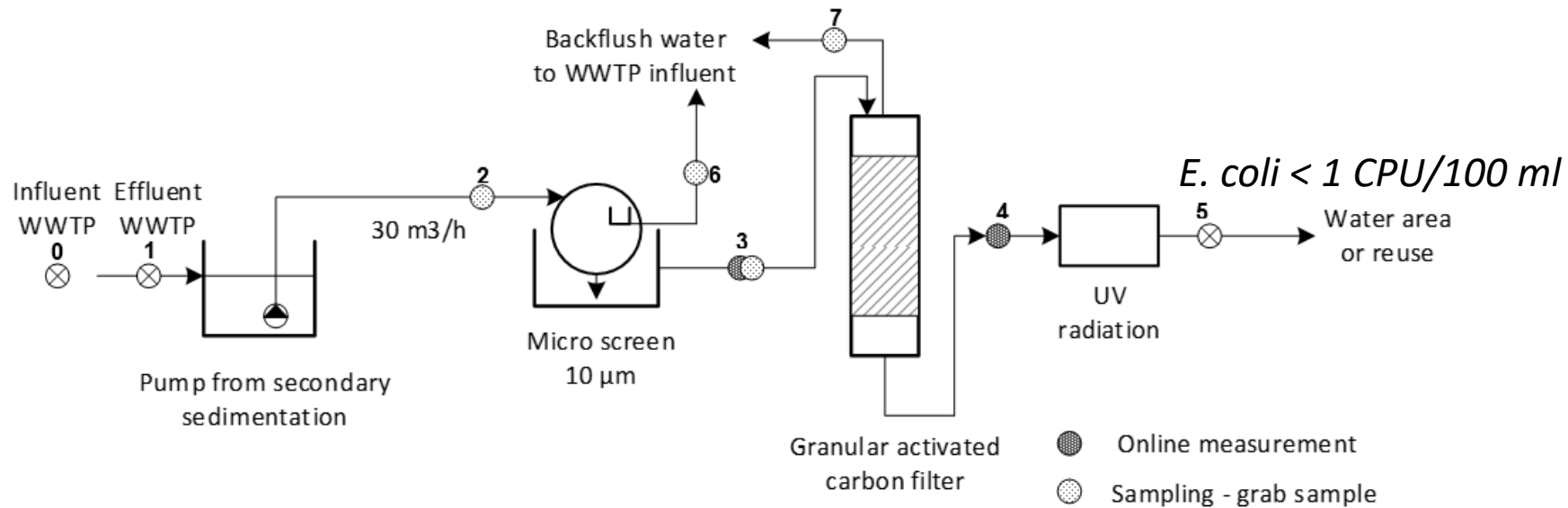
  - Organisk stof: 99%
  - Kvælstof: 91%
  - Fosfat: 98%

- DOC i udløb: 8-9,2 mg/l

Slagelse Renseanlæg – Less is More pilotanlæg

- Less is More – pilotanlæg (Testperiode: Jan. 2019 – Aug 2020)

proportional

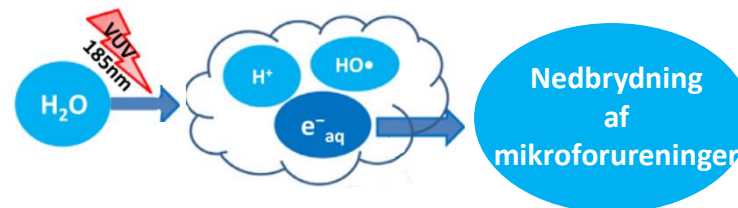
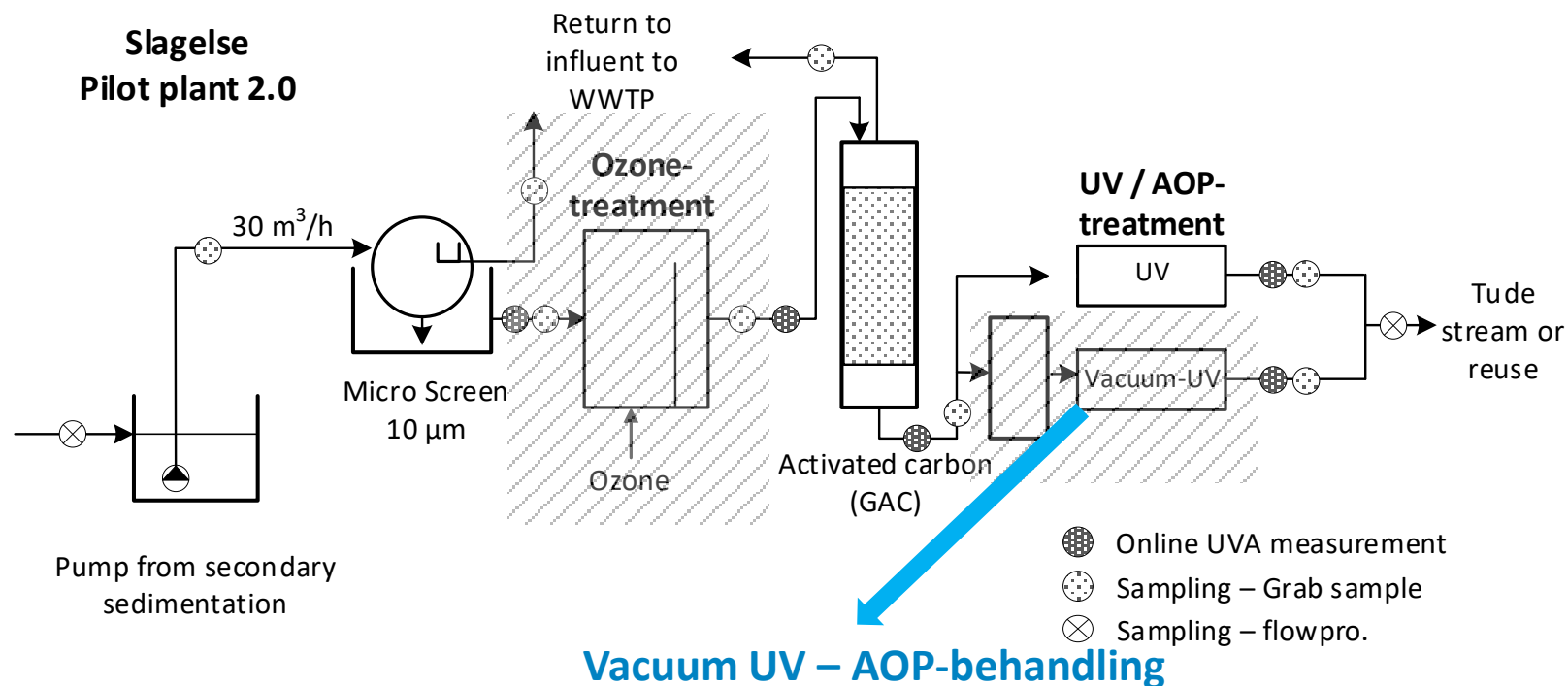
Reaktiveret kul – kan genbruges i modsætning til PAC

- “Jomfrueligt” fossilt kul: 11-18 tons CO₂-equivalents pr. tons produceret
  - Reaktiveret kul: 2-3 tons of CO₂-equivalents pr. tons produceret
- = Carbon footprint: **6 gange lavere end jomfrueligt kul***

*DWA Korrespondenz Abwasser, Abfall · 2016 (63) · Nr. 12

Slagelse Renseanlæg – OxiTreat – MUDP projekt

- OxiTreat – pilotanlæg (Testperiode: Jan. 2022 – dags dato)
- Samme kulfilter siden januar 2019 – nu fire år efter start (pris nede på ca. 0,15 kr/m³ – ca. 1 kr/m³ ved høj fjernelse (90%))
- Kan man opnå kosteffektiv fjernelse ved kombination af brugt GAC med ozon og/eller vakuum UV?

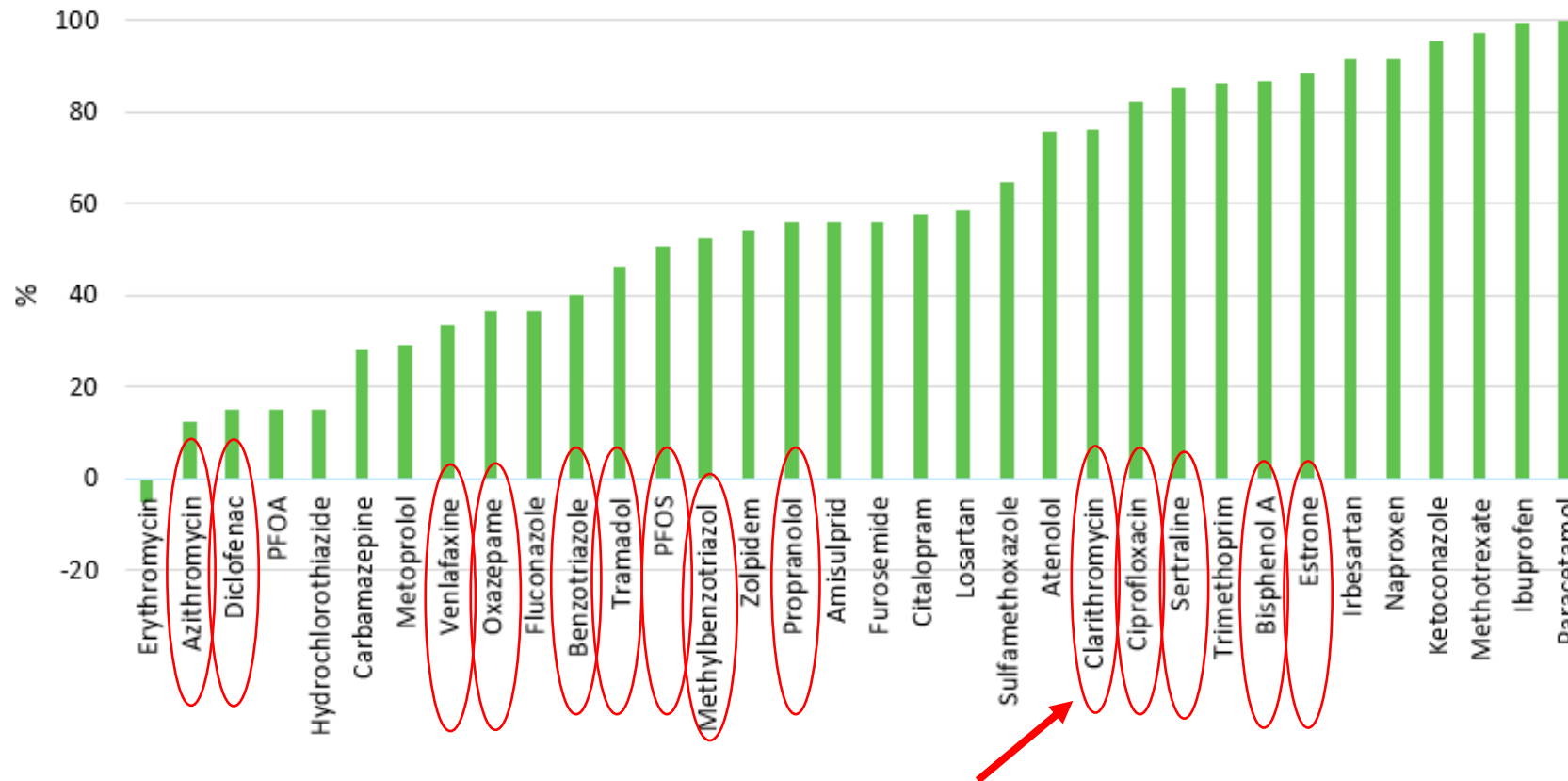

Slagelse Renseanlæg – Less is More og OxiTreat

Slagelse renselanlæg – Konventionel fjernelse af mikroforureninger fra indløb til udløb

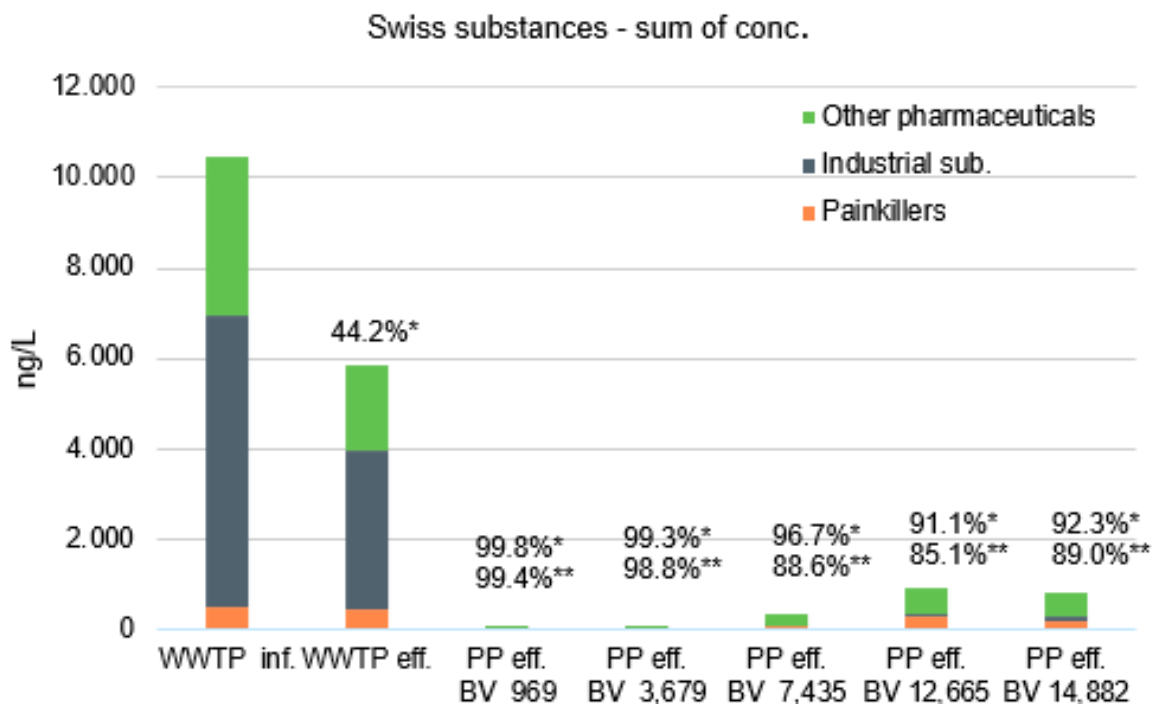
- 34 (37) mikroforureninger analyseret

14 mikroforureninger målt >PNEC i
renseanlæggets udløb

Slagelse renselanlæg – Resultater fra Less is More

- Fjernelse i 1,5 års testperiode (januar 2019 - august 2020)

Videre udvikling for kulfilter:

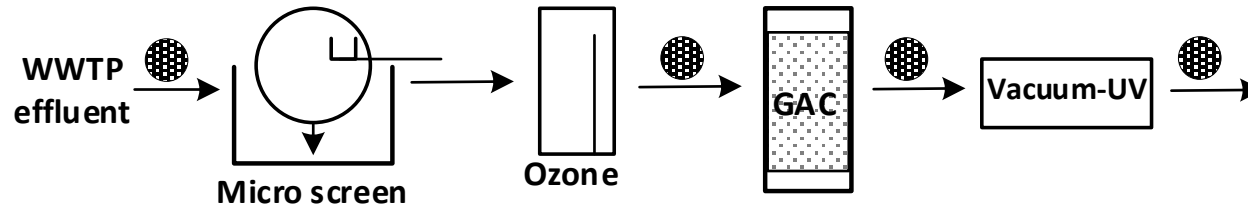
I februar 2022 efter 3 års drift

- 45% fjernelse af forslag til Byspildevandsdirektivets stoffer

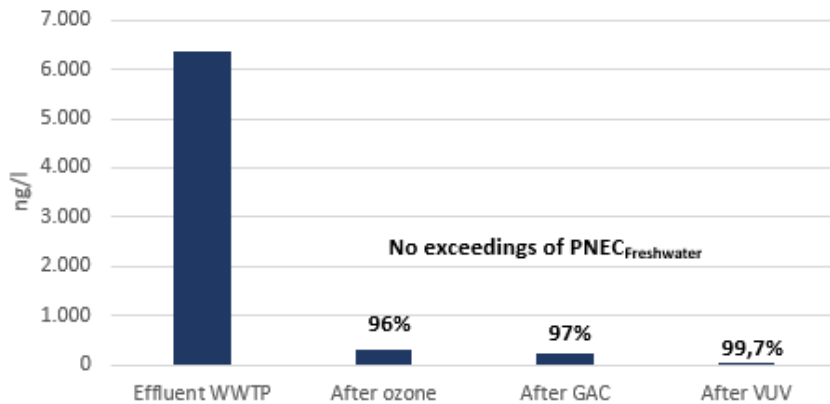
I dag efter ca. 4 års drift:

- Fuldt gennembrud af direktivforslagets stoffer

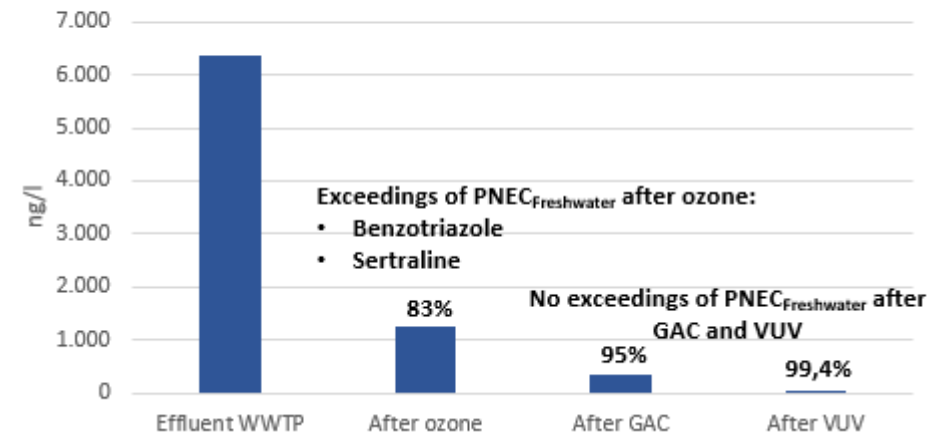
Resultater - mikroforureninger

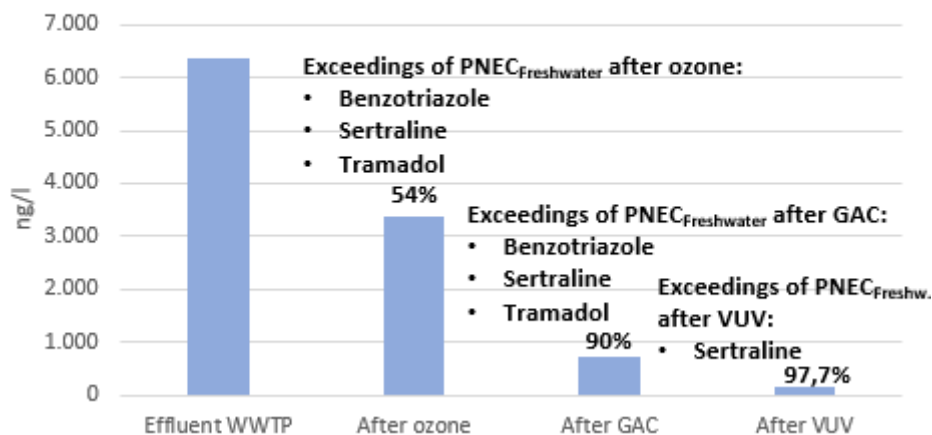
Removal of EU Urban Dir. substances
Ozone dose: High

Removal of EU Urban Dir. substances
Ozone dose: Medium

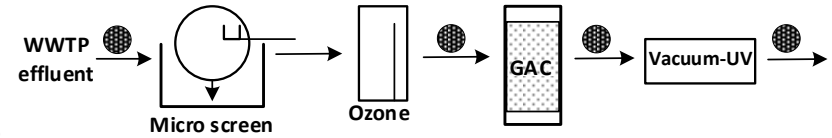

Removal of EU Urban Dir. substances
Ozone dose: Low

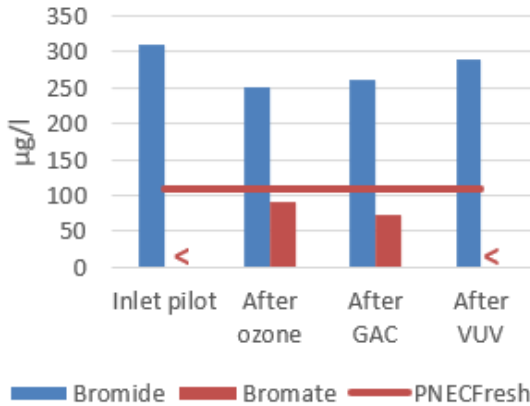

OBS: Angivet procent fjernelse er fra renselanlæg udløb til efter polering og IKKE fra indløb renselanlæg, som direktivforslaget foreskriver

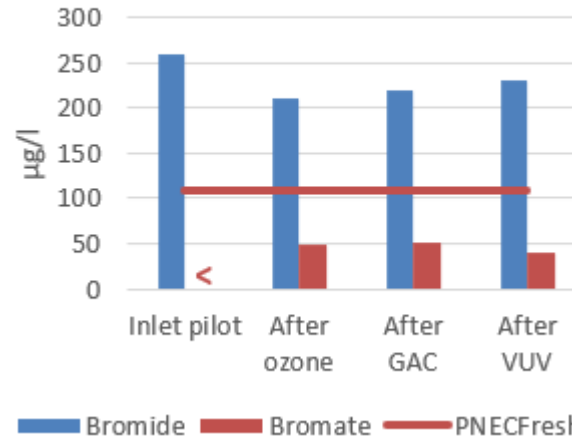
Resultater – Bromat-dannelse ved ozonering

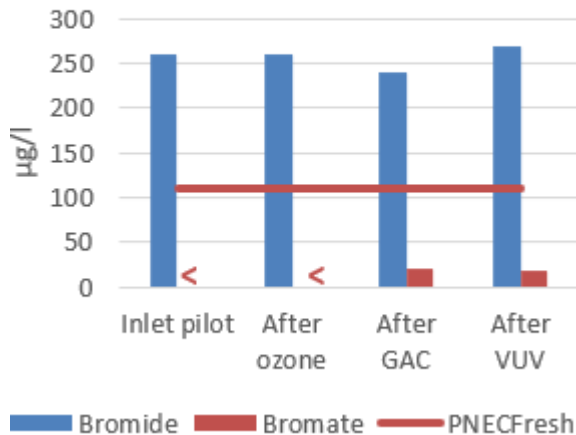
Dose: Very high
Dec 2022

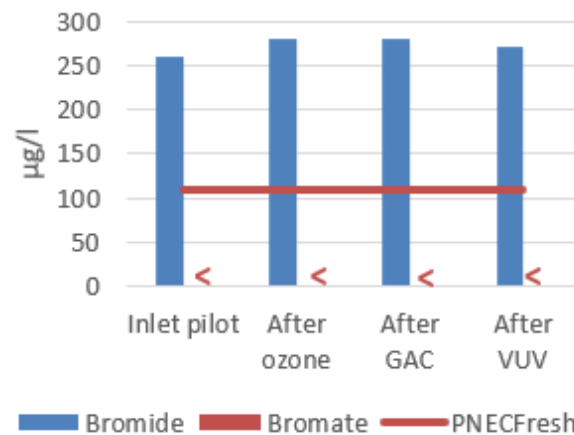
Dose: High
March 2023

Dose: Medium
March 2023

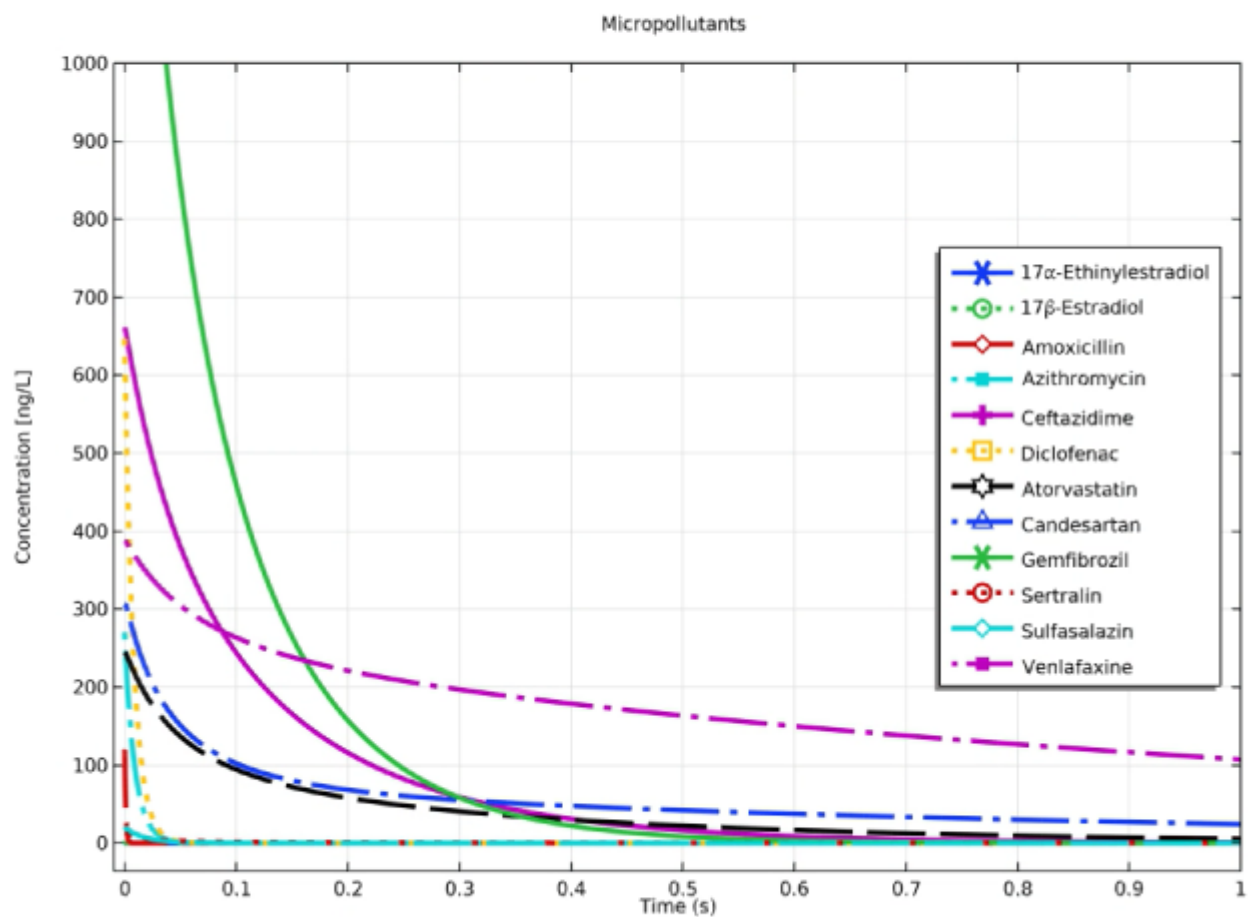
Dose: Low
March 2023

- Høj ozon-dosis = Bromat tæt på PNECFreshwater (110 µg/l)
- Bl.a. pH, DOC og ammonium kan påvirke i hvilket omfang der dannes bromat
- Ultraqua har udviklet avanceret model som kan forudsige dannelsen af bromate (samt nedbrydning af mikroforureninger)

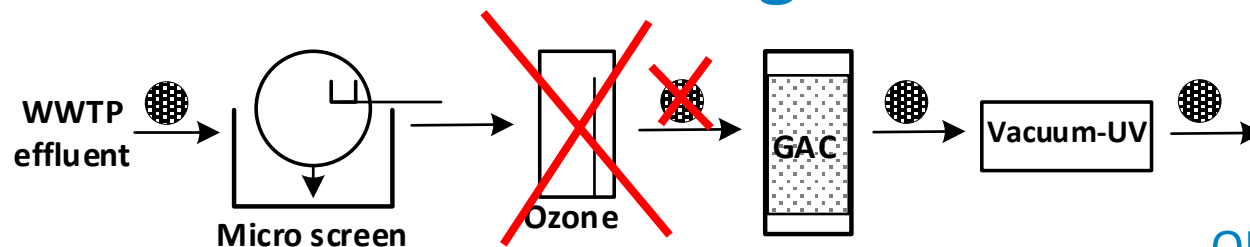
- Avanceret digital ozonerings-model, som kan forudsige nedbrydning af mikroforureninger samt dannelsen af bromat
- Bl.a. anvendt til forudsigelse af fjernelse af mikroforureninger med ozon hos Aarhus Vand

ULTRAQUA

PREDICTION OF MICROPOLLUTANT REMOVAL

Resultater – mikroforureninger – Vakuum UV

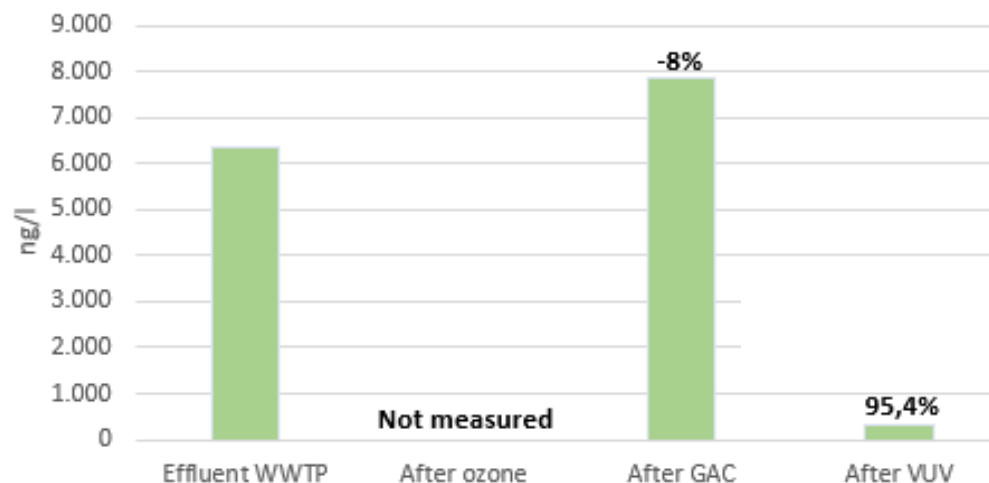
OBS omkring PFAS:

- PFAS er ikke med i forslag til EU byspildevandsdir.
- Målt for PFOS og PFOA i Slagelse
- PFOS < DL og PFOA <DL-6 ng/l
- Hverken ozon, brugt GAC eller VUV (med ilt til stede) fjerner PFOA
- PFAS fjernes bedst med reduktion - ikke oxidation

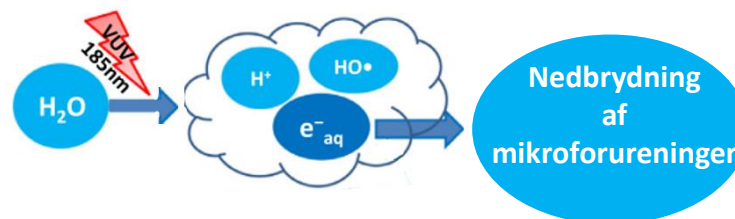
Derfor:

- Forsøg med dosering af natriulfosfit, som giver iltfrie forhold i VUV-reaktor
- Resultater er på vej 😊

Removal of EU Urban Dir. substances
Ozone dose: 0 mg/mg DOC

Vacuum UV - AOP-behandling

Korsør Brandøvelsesplads – RESC

Permanent renseanlæg til fjernelse af PFAS fra overfladeafstrømning, drænvand og procesvand

Rensning af overfladeafstrømning/drænvand/procesvand for PFAS ved RESC

Tidsplan: Renseanlæg planlægges sat i drift i august 2023

Status: Lab-test's er udført og buffertanke er installeret

Σ PFAS-4:
16,5 $\mu\text{g/l}$

Proces-princip for renseanlæg

Forbehandling med filtrering og luftboble-fraktionering

Efterpolering med aktivt kul og ionbytter-resin

PFAS < grænseværdier

Koncentrat med 98% af Σ PFAS-4 til destruktion

Brugt aktivt kul og resin til destruktion

Næste skridt!

PFAS-koncentrater fra fraktionering og regenererbare resiner

Destruktion/defluorering onsite med:

- UV+reaktanter
- Elektrokemisk celle

Udviklingsprojekter igang med formålet at:

- Destruere/defluorere PFAS onsite ved almindeligt tryk og temperatur

MUDP-forprojekt og hovedprojekt: PFASA

Udvikling af bæredygtige PFAS-rens teknologier baseret på innovativ separation og avancerede reduktionsprocesser (ARP)

Master-studerende fra Aalborg Uni. arbejder fuld tid på UV-ARP hos Ultraaqua i 2022 til sommer 2023.

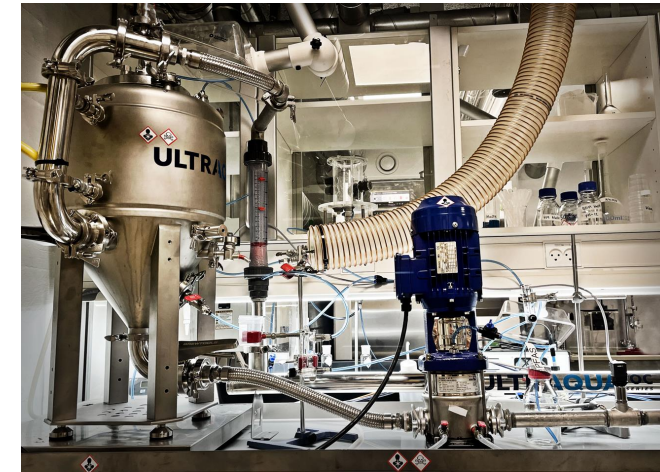

**ULTRAQUA
GROUP**

PFOA-destruktion med VUV ARP – første resultater

- Forsøg: PFOA 4.500 ng/l i 30 liter vand
- Tilsætning af reaktanter, pH-justering samt iltfrit miljø
- Recirkulering over VUV lampe

Figur er endnu ikke rapporteret og er derfor taget ud

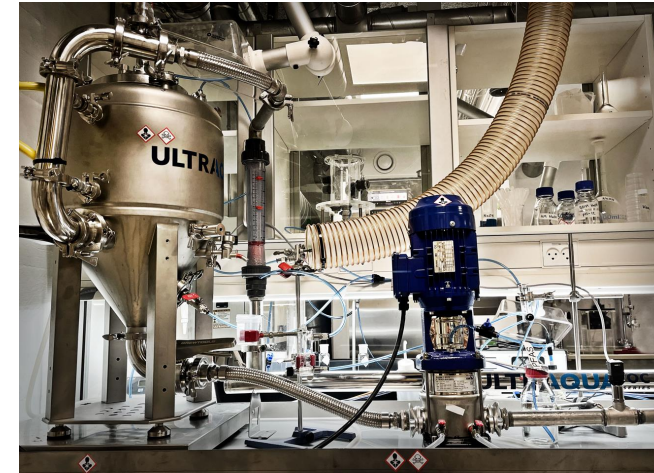
- Intet PFOA tilbage efter 1 time – kun få ng PFHpA/l. Efter 3 timer intet PFAS-22
- Fluorid-måling, efter opkoncentrering ved inddampning, viste fuld defluorering
- Total organisk fluor (AOF) viste $<1 \mu\text{g/l}$ (5 h)

PFAS-destruktion af drænvand fra Brandøvelsesplads fra Aalborg lufthavn Sigteøvelsespladsen

- Forsøg: 30 liter drænvand med 5.500 ng PFAS-22/l
- Tilsætning af reaktanter, pH-justering samt iltfrit miljø
- Recirkulering over VUV lampe

Figur er endnu ikke rapporteret og er derfor taget ud

- Stort set alt andet end 6:2 FTS er fjernet efter 1 time
- Alt 6:2 FTS er fjernet efter 5 timer
- Fluorid-måling ikke mulig, da drænvandet fra start indeholdt 0,4 mg/l

Vigtigste konklusioner/budskaber

- Lav-dosis ozonering kan forlænge levetiden for brugt kulfilter med effektiv fjernelse (>90%) af direktivforslagets stoffer – dog med enkelte overskridelser af PNEC
- Vakuum-UV kan ligeledes forlænge levetiden af gammelt kulfilter med effektiv fjernelse (>95%) – og uden overskridelser af PNEC. Dog med højere energiforbrug. Undersøgelse af optimering er igang.
- Højere ozondosering giver potentielt bromatproblem. Ingen bromat-dannelse ved lavdosering af ozon.
- Ingen bromatdannelse ved brug af vakuum-UV
- PFAS kan destrueres ved brug af vakuum-UV under iltfrie forhold
- PFAS-resekoncept for bl.a. Korsør Brandskole:

PFAS opkoncentreres via luftboble-fraktionering og regenererbare resiner, hvorefter PFAS i koncentratet batch-behandles(destrueres) med on-site vakuum-UV

THANK YOU FOR LISTENING

TIME FOR QUESTIONS

**ULTRAQUA
GROUP**

Ulf Nielsen – uni@ultraqua.com

WWW.ULTRAQUA.COM